

25

NI TAN RICS, NI TAN FAMOSOS

"Aquí, els únics rics, rics de veritat, només som nosaltres". Això és el que acostuma a respondre Carlos March, quan se li pregunta per la fortuna de la família. El fet és que sobta que, històricament, hi hagi hagut als Països Catalans tan poques famílies que hagin pogut acumular fortunes i poder important, i pràcticament cap capaç de mantenir-lo al llarg de generacions, a l'estil del que podrien ser, per exemple, els banquers Roschild a l'estat francès. Fins i tot en el cas dels March, una de les poques fortunes homologables internacionalment i que apareix periòdicament a les revistes nord-americanes entre les cent més riques del món, la nissaga es remunta només a tres generacions. Són pocs, comparativament petits i, a més, la majoria han fet fortuna en els últims trenta o quaranta anys. Un panorama que l'historiador i economista Francesc Cabana, atribueix, en aquestes mateixes pàgines, a la precària industrialització que hi ha hagut en els dos últims segles a casa nostra, basada preferentment en el tèxtil, un sector voluble i en el qual s'ha fet difícil l'acumulació de capital. De fet, actualment de les 25 famílies més riques que hem pogut localitzar al nostre país, només una prové del tèxtil: els Burés, i tampoc és que estiguin en bona situació.

Hi ha qui diu que una família no

conserva el seu poder econòmic si no manté el govern de la seva empresa. I com que els diners s'hereten però el talent no, no és estrany veure grans imperis que sucumbeixen a la tercera generació. És allò tan famós del pare que aixeca l'empresa, el fill que la conserva i el nét que dilapida el patrimoni. Per això, algunes de les grans empreses familiars, el cas dels Ferrero de Nutrexpa en podria ser un exemple, han optat per professionalitzar la direcció del grup fitxant un tècnic extern. O que moltes hagin abandonat la tradició que tant el capital com la gestió passin de pares a fills. Actualment, com més gran es fa l'empresa, més es restringeix l'accés a càrrecs de responsabilitat sols als descendents més preparats. Però el que sí que es continua transmetent és la propietat, de manera que el simple pas del temps i les generacions contribueix a disgregar les fortunes entre els membres de les famílies. Per bé que, de fet, això passa arreu del món.

Saber qui són els més rics, encara no és feina fàcil als Països Catalans. Primer, perquè molts industrials continuen resistint-se tot el que poden a donar a conèixer els comptes, en especial els beneficis de les seves empreses. A més, d'alguns se n'ha perdut bastant el rastre després de vendre's el negoci, com és el cas dels Camp, de sabons Camp, o els Villalonga, del Banc de València. Però també perquè la majoria prefereixen l'anonimat. Tenen autèntic pànic a aparèixer públicament. Els segrestos continuen a les portades dels diaris i n'hi ha molts que encara tenen presents episodis com el de l'assassinat de Josep Maria Bultó.

A part d'això, s'ha anat formant una classe d'executius que potser no tenen un patrimoni massa gran, però sí més influència i poder que moltes fortunes. Com analitzar si no una figura com la del president de Gas Natural, Pere Duran Farell, potser paradigmàtica? En definitiva, que els diners no ho són tot... o sí.

Toni Cañis

